

3. Дикаленко М. Країни за розміром наданої Україні військової допомоги – рейтинг. URL: [\(Військова допомога Україні від різних країн: рейтинг \(thepage.ua\)\)](http://Військова_допомога_Україні_від_різних_країн:_рейтинг_(thepage.ua)) (дата звернення до ресурсу 25.10.2023 р.).

УДК 336

Фойт Сергій
студент групи ПФМ-61
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Крупка Андрій
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Sergiy Foit
Student of PFm-61 group
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Andrii Krupka
PhD (Economics)
Associate Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА FOREIGN EXPERIENCE OF STATE INFLUENCE ON ENSURING THE FINANCIAL ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE

Фінансово-економічна безпека підприємства є однією з основних складових для забезпечення успішного розвитку підприємства. Побудова ефективної моделі фінансово-економічної безпеки підприємства є одним із головних питань системи менеджменту, оскільки залежно від того наскільки швидко будуть прийматись запобіжні заходи або керівництво буде своєчасно реагувати на загрози та виклики, залежить стабільність роботи та подальша фінансова стійкість підприємства. У цьому аспекті досить корисним є зарубіжний досвід забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

На думку польської науковиці Йоланти Пуач-Ольшевської фінансово-економічна безпека підприємства забезпечується наявністю фінансових ресурсів. Вони захищають від зовнішніх і внутрішніх загроз, створюють умови для розвитку підприємства та забезпечують безперервність діяльності. Зокрема, вона вважає, що при побудові фінансової безпеки підприємства важливим її елементом є наявність фінансової незалежності для підприємства, яка забезпечується наявністю трьох основних складових. Перша – це «фінансовий захист», що дозволяє вести бізнес у короткий термін. Друга складова «забезпечення безпеки», яка дозволяє продовжувати діяльність і розвивати підприємство. У свою чергу, третя – «фінансова свобода» – дозволяє забезпечувати фінансову безпеку навіть за наявності незапланованих інвестицій [1].

На наш погляд, фінансова незалежність підприємства повинна слугувати результатом забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Володіння фінансовими резервами дозволяє компанії швидко розвиватись та адаптуватись у кризових умовах, що є важливим для успішного функціонування підприємства на ринку. Тому фінансові ресурси повинні слугувати перш за все інструментом за допомогою якого підприємство захищається від непередбачуваних ситуацій та адаптує свою діяльність до нових ринкових умов.

Як зазначив у своїх дослідженнях Конрад Рачковський, важливим аспектом фінансової безпеки підприємства є державний контроль фінансових ринків, оскільки саме

держава приймає рішення про підтримку бізнесу в кризових умовах [2]. Хорошим зарубіжним прикладом впливу держави на фінансово-економічну безпеку підприємств під час кризових ситуацій є прийняття польським урядом 19.03.2020 року спеціального акту Антикризовий щит, який мав допомогти польським підприємцям пережити кризу спричинену COVID-19. На боротьбу з пандемією в рамках Антикризового щита планувалось виділити 212 мільярдів злотих [3].

Аналізуючи німецький та англійський вплив держави на фінансово-економічну безпеку підприємств можна виділити також урядові програми щодо підтримки бізнесу. Наприклад, в Німеччині уряд прийняв програму щодо надання доступних кредитів для малих, середніх та великих підприємств з метою усунення негативних наслідків COVID-19. Компанії могли отримати кредит на інвестиції та покриття поточних витрат. У Великій Британії також було розроблено програму допомоги для підприємств, головною метою якої було надання доступних кредитів для малого та середнього бізнесу і відстрочка сплати ПДВ та податку на прибуток. Кожна із перелічених країн підготувала програму захисту підприємств від негативних наслідків, спричинених пандемією коронавірусу. Мета кожної з програм - забезпечення фінансової ліквідності підприємств.

Одним із способів залучення додаткових фінансових ресурсів для підприємства як показує зарубіжний досвід є доступне кредитування для бізнесу. Формування достатньої кількості фінансових ресурсів у підприємства є необхідною та важливою умовою для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. У тих країнах, де уряд зможе створити сприятливі умови для розвитку підприємств в умовах кризи та розширить доступ до фінансових ресурсів для суб'єктів господарювання, це може стати одним із вирішальних чинників для розвитку економіки та забезпечення фінансово-економічної безпеки кожного із підприємств. Державні рішення щодо підтримки бізнесу мають досить великий вплив на розвиток підприємств та їхню фінансову безпеку. Враховуючи сучасний стан економіки України та процеси її стагнації, корисним буде врахування зарубіжного досвіду впливу держави на забезпечення фінансової безпеки підприємств. Без впровадження реальної системи стимулюючих заходів для малого та середнього бізнесу, розширення доступу до фінансових ресурсів через комерційні банки, неможливе буде швидке відновлення та зростання економіки, і як наслідок підприємства не в змозі будуть забезпечити на достатньому рівні свою фінансово-економічну безпеку.

Отже, держава має значний вплив на забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, оскільки залежно від рішень органів державної влади, а також від стану системи правосуддя в державі, сприятливих умов для ведення бізнесу, відсутності тиску та необґрунтованих переслідувань правоохоронних та контролюючих органів, залежить поточний стан забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства та його подальший розвиток.

Перелік використаних джерел:

1. Jolanta Puacz-Olszewska. Financial security of enterprises from Poland, Germany, and Great Britain. URL: <https://www.neliti.com/publications/549196/financial-security-of-enterprises-from-poland-germany-and-great-britain> (дата звернення 19.10.2023 року)
2. Raczkowski, K. (2014). Bezpieczeństwo finansowe, [w:] J. Płaczek (red.), *Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie*, Difin, Warszawa 2014, ss. 299–324.
3. Tarcza Antykryzysowa ma ochronić firmy i pracowników przed skutkami epidemii koronawirusa URL: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/tarcza-antykryzysowa-ma-ochronic-firmy-i-pracownikow-przed-skutkami-epidemii-koronawirusa> (дата звернення 19.10.2023 року)
4. Alle Beiträge zu: Meldungen zu den Corona-Hilfen URL: https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Themen/Oeffentliche_Finzen/Corona/_VollstaendigeListe/vollstaendige-liste.html?gts=%252654c3467e-32cf-4dd3-8c54-c6fc83815257_list%253Dtitle_text_sort%252Basc (дата звернення 20.10.2023 року)